

SIMULAREA EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT 2026**Proba E. c) – Istorie, 18 noiembrie 2025**

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**30 DE PUNCTE****Citiți cu atenție sursele:**

A. Oponând o rezistentă tenace cuceririi otomane, care amenința existența statelor lor, românii s-au integrat ca factor de prim plan în cruciada târzie.(...) Cea dintâi amenințată de expansiunea otomană a fost Țara Românească sub Mircea cel Bătrân (1386-1418). (...) Episodul principal al înfruntării domnului Țării Românești și sultanul Baiazid, în armata căruia se aflau și contingentele vasalilor săi balcanici, a fost bătălia de la Rovine, loc neidentificat, situat probabil în regiunea muntoasă a Țării Românești (10 octombrie 1394), unde turcii au suferit o grea înfrângere. În mai 1395 Baiazid a revenit în forță și a înfrânt oștile aliate, române și ungare, victorie câștigată însă cu grele pierderi. Înțelegând dificultățile soluției radicale, cucerirea, Baiazid inaugurează politica de atragere a Țării Românești în orbita Imperiului Otoman. Ca urmare, în aplicarea acestei soluții, sultanul s-a sprijinit pe un pretendent la domnie, Vlad, care a acceptat să plătească tribut Porții Otomane. (*Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Istoria României*)

B. Rolul de frunte în lupta antiotomană la Dunărea de Jos în următoarele decenii și l-a asumat lăncușul de Hunedoara, cunoscut folclorului sub numele de lăncuș, a cărui activitate a fost dominată de efortul de organizare a rezistenței împotriva Imperiului Otoman. Cu lupta lui, inițiativa a trecut din nou, timp de câțiva ani, în tabăra creștină. Prima etapă a acțiunii antiturcești a lui lăncuș s-a desfășurat în cadrul internațional nou creat de Unirea de la Florența, care părea să asigure condiții favorabile unei noi acțiuni europene comune de izgonire a turcilor din Europa, și de realizarea, în 1440, a uniunii personale între regatele polon și maghiar în persoana regelui Vladislav Jagello, preluând al coalizării tuturor forțelor regionale direct amenințate de turci. (*Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Istoria României*)

Cerinte:

1. Numiți un conducător creștin la care face referire sursa A. 2p

2. Precizați secolul la care face referire sursa B. 2p
3. Menționați câte un spațiu istoric amintit în sursa A, respectiv în sursa B. 6p
4. Scrieți pe foaia de examen litera sursei care susține rolul Unirii de la Florența în plan internațional în fața turcilor otomani. 3p
5. Selectați din sursa A două informații aflate în relație cauză-efect, precizând rolul fiecărei informații în parte. 7p
6. Prezentați două acțiuni diplomatice la care participă românii în secolele XIV-XV. 6p
7. Menționați o asemănare între două acțiuni militare ale românilor desfășurate în prima jumătate a secolului XV-lea. 4p

SUBIECTUL II**30 DE PUNCTE**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„După reprimarea răscoalei lui Horea, intelectualitatea română din Transilvania, format mai ales din „uniți” care avuseseră posibilitatea să frecventeze instituții de învățământ superior la Viena și Roma, reia lupta lui Inochentie Micu pentru egalitatea în drepturi a românilor transilvăneni cu maghiarii, sașii și secuii. Reprezentanții cei mai de seamă ai elitei intelectuale, cunoscută sub numele de Școala Ardeleană, Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Ion Budai-Deleanu, dr. Ioan Piuariu-Molnar etc. au redactat un memoriu, înaintat Curții din Viena, în martie 1791- Supplex Libellus Valachorum, în care era reluată și aprofundată argumentația lui Inochentie Micu (între altele, era invocată pe baza cronicii notarului anonim al regelui Béla, descoperită în 1746, anterioritatea românilor față de maghiari în Transilvania); memorial cerea deplina egalitate în drepturi a românilor și reprezentarea lor proporțională în dietă și în aparatul de stat, ceea ce, în condițiile demografice din Transilvania, ar fi dus la precumpănirea elementului românesc. Supplex-ul a fost respins de Dieta Transilvaniei, dar întocmirea lui a fost expresia progresului remarcabil înregistrat în încheierea ideologiei naționale a românilor.” (Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un spațiu istoric, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați documentul elaborat în 1791 și gruparea intelectuală care l-a redactat. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la Inochentie Micu. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la cererile formulate de intelectualii români din Transilvania în documentul Supplex Libellus Valachorum, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în secolul al XIX-lea au fost formulate teorii istoriografice diferite referitoare la romanitatea românilor. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *evoluția politică a spațiului românesc în Evul Mediu*, având în vedere:

- precizarea unui izvor istoric în care sunt atestate autonomiile locale din spațiul dintre Dunăre și Carpați în secolul al XIII-lea și a două caracteristici ale acestora;
- menționarea a două asemănări între procesele de formare a statelor românești extracarpatice;

- prezentarea evoluției unei instituții centrale din spațiul intracarpatic în secolul al XVI-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la modificările instituționale din spațiul extracarpatic în secolele al XVI-lea – al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.